

OBJECT 10

OVERSCHIE

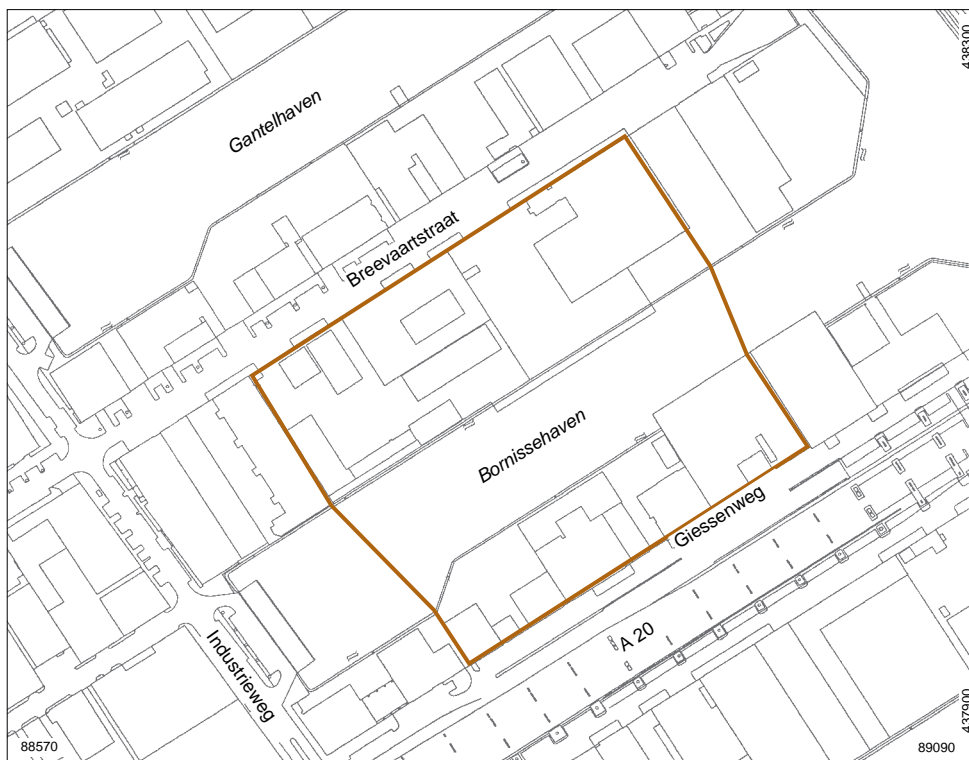
Kasteel Ter Spangen

Locatie

De resten van het kasteel Ter Spangen bevinden zich op het bedrijventerrein Spaanse Polder, tussen Breevaartsstraat en Giessenweg, onder de moderne bebouwing.

Maximaal toegestane verstoringsdiepte

In afwijking van het bepaalde in artikel 14 lid 1 onder a van de Monumentenverordening Rotterdam 2003 is vergunning vereist voor graafwerkzaamheden vanaf een diepte van 1,5 meter beneden Normaal Amsterdams Peil.

Schaal 1:4000

Omschrijving

Kasteel Ter Spangen, ook wel ter Nesse genoemd, dateert uit het midden van de 13de eeuw. Aan het einde van de 13de eeuw bestond het kasteel uit een woontoren met afmetingen van 9x9,5 meter, gelegen op het talud van een motte (kasteelheuvel). De toren is mogelijk gebouwd door de heer Philips uter Nesse, die het in 1307 met de erbij behorende 27 morgen land, waarlangs een rivierje de Spangen loopt, in leen houdt van een oudere tak van de familie.

Het kasteel wordt in 1351 afgebroken, waarna het een kwart eeuw later weer wordt herbouwd. Dan wordt de motte uitgevlakt en de fundering van de woontoren gebruikt bij de bouw van een woonvleugel, die deel uitmaakt van een rechthoekige kasteelplattegrond. In de 15de eeuw wordt het kasteel verder vergroot. Het is

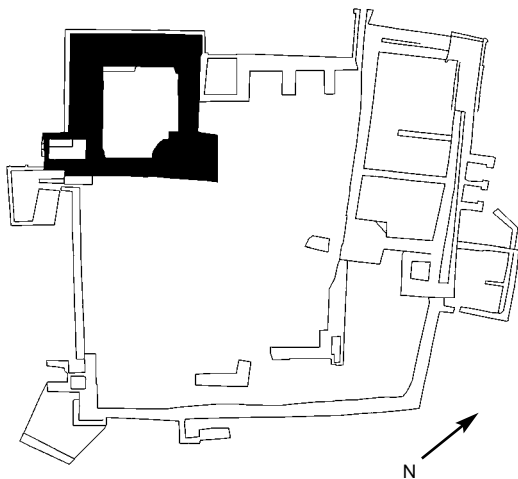
in 1572 afgebrand. In het midden van de 19de eeuw restten nog enkele muurbrokken in een weiland, terwijl in het begin van de 20ste eeuw de locatie van het kasteel Ter Spangen nog herkenbaar was aan een ongelijk gelegen terrein. Een deel van het complex is weggebaggerd voor de aanleg van de Bornissehaven.

Onderzoeksgeschiedenis

Voorafgaande aan de aanleg van het industrieterrein Spaanse Polder, waarbij grond werd opgespoten, is het kasteel in 1941 onderzocht door J.G.N. Renaud namens het Rijksbureau voor de Monumentenzorg. Bij de drie weken durende opgraving werden funderingen gedocumenteerd en vondstmateriaal, onder andere uit de gracht, verzameld.

Ruïne van kasteel Ter Spangen in 1649. Tekening vervaardigd door C. Saffleven. (foto: Gemeentearchief Rotterdam).

Plattegrond van de in 1941 aangetroffen funderingsresten van kasteel Ter Spangen. Het grondplan van de woontoren (in zwart) is ook hierop zichtbaar. Schaal: 1:500.

Literatuur

Hoek, C. 1972: De ontwikkeling gedurende de dertiende eeuw van het verdedigbare bakstenen huis in het Maasmondegebied, *Holland* 4, no. 5, 201-240 (i.h.b. blz. 224).
 Renaud, J.G.N. 1941: Ontdekkingstocht door middel-eeuwisch Rotterdam, *De Maastunnel* 4 (1941), no. 10, 214-223.
 Renaud, J.G.N. 1942: Oudheidkundige onderzoekingen in en om Rotterdam, *Rotterdams Jaarboekje* 1942, 121-151.

Renaud, J.G.N. 1943: Spangen en de van der Spangen's. *Rotterdams Jaarboekje* 1943, 205-212.
 Renaud, J.G.N. 1952: Middeleeuwse gebruiksvoorwerpen. Spangen (Zuid-Holland), *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 1952, 53-62.
 Renaud, J.G.N. 1953: Vondsten van Spangen, *Rotterdams Jaarboekje* 1953, 112-129.
 Ridder, S. de 2001: Kastelen, sloten en buitens in Overschie, *Nederlandse Historiën* 35, no. 4, i.h.b. blz. 11-12.